

TEDENSKÉ SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VIII.

V Ljubljani, dne 26. maja 1932.

21. števil.

Kipar Fran Berneker umrl



Zopet je segla smrt v vrste onih, ki soustvarjajo slovensko kulturo: kipar Fran Berneker je podlegel zavratni bolezni. Z njim je zapustil življenje umetnik, ki je imel lepe sposobnosti in ki bi se v ugodnejših razmerah utegnil razviti vse drugače kakor mu je bilo dano v naših tehničnih prilikah.

Fran Berneker se je rodil 4. oktobra leta 1874. v Lehnu pri Slovenj-gradu. V Celju se je izučil podobarske obrti, kot pomočnik je leto dni pridno delal po tirolskih cerkvah; l. 1896. mu je bilo omogočeno, da je vstopil v obrtno šolo v Gradcu, leto dni pozneje pa je že pri prof. Hellmerju na dunajski akademiji študiral kiparstvo. Poslej je živel na Dunaju vse do l. 1915., ko je moral pod puško. Po prevratu je nekaj časa delal kot navaden kamnosek v Celju in na Pohorju; tako je domovina skrbela za umetnike, ki

so se vrnili iz tujine! Šele pred dvema letoma se je Bernekerju malo zjasnilo: bil je imenovan za pogodbenega profesorja na tehniški srednji šoli v Ljubljani. Plača je komaj zadostovala za bomo življenje. Stanoval je v majhni sobici v »Narodnem domu«. Tu ga je pred dnevi prišla gripa, ki se ji je pridružil šen; prepeljali so ga v bolnico šele tedaj, ko je bil tako rekoč z eno nogo v grobu.

Najvidnejši spomenik, ki bo v Ljubljani še dolgo pričal v Bernekerjevi umetnosti, je njegov Primož Trubar pred vhodom v park. Zanimiv je bil tudi njegov osnutek Prešernovega spomenika, prav tako je izdelal osnutke za Krekov in Kettejev spomenik. Njegova večja dela so: Vodnjak na trgu v Kranju, kipa sv. Martina in sv. Cirila in Metoda v blejski cerkvi, Atlanti na palači Ljubljanske kreditne banke. »Žrtve« v Nar. galeriji, »Štirje letni časi« (na Dunaju), »Ženske glave« (na Dunaju, v ljubljanskem muzeju in v Zagrebu) in drugo. Na eni sliki vidimo pokojnega umetnika v mlajših letih, druga pa je z njegovega pogreba, ki je bil prav lep, kakor je pač pri večini naših umetnikov, ki bedno živijo in šele po smrti dosežejo priznanja.



Po konferenci Male antante v Beogradu



Zunanji ministri Rumunije, Češkoslovaške in Jugoslavije knez Ghika, dr. Beneš in dr. Marinković dajejo izjave zastopnikom tiska.

Slika desno:

Naslednik dr. Schei- nerja

Novi starosta Češke Obce Sokolske dr. Stanislav Bukovský, dosedanji prvi podstarosta.



Slika levo:

Američani v gostih pri dolenjskem društvu „Krki“

Dolenjsko društvo »Krka« v Ljubljani prireja čisto sestanka svojih članov. Tako je prošli petek zvečer čital pisatelj Milan Jarc iz svojega romana »Novo mesto«, dočim je akad. slikar Jakac predvajal svoj film o dolenjski metropoli. Poleg številnih drugih poslušalcev se je sestala tu tudi družba naših Američanov, to se pravi: takih, ki so že bili tam, odnosno, so zdaj na obisku v stari domovini. Od leve na desno sede: operni pevec Banovec, pevka gdč. Plevnikova, novinar Dolčič, pevka in pianistka gdč. Perdanova, pisatelj Miran Jarc, pisatelj Louis Adamič, predsednik »Krke« Rostan, ga. Franca Tavčarjeva, zadaj pa stoji akad. slikar Jakac.



Prizori glasbenih svečanosti v Ljubljani



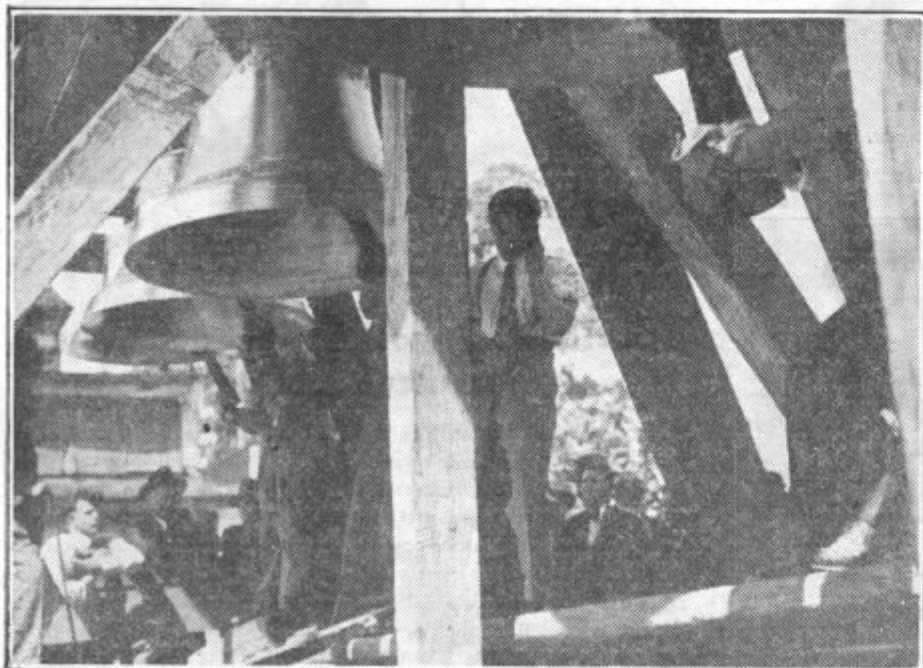
Kako je Ljubljana sprejemala odlične goste festivala: prizor ob prihodu praškega »Hlahola«. Predsednik pevskega zbora Glasbene Matice g. Silvan Pečenko (X) izraža dobrodošlico. Desno v kotu podpredsednik »Hlahola« g. Stanislav, ki je vodil svoje društvo na turneji po Jugoslaviji



Ravnatelj Matej Hubad s svojo gospo soprogo na estradi pred Glasbeno Matice ob odkritju spomenikov zaslužnim glasbenikom. Na levi predsednik Hubadove pevske župe dr. Svigelj, v sredini pa ravnatelj Karel Mahkota, ki je zasnoval in vzorno izvedel organizacijo našega prvega festivala.



Pogled na množico, ki se je binkoštni ponedeljek dopoldne zbrala v Vegovi ulici k odkritju spomenika



Prizor s tekme slovenskih pritrkovalcev, ki so se preizkušali na binkoštni ponedeljek na ljubljanskem veleseljmu.

Slika desno:

Fantje pritrkovalci iz Rovt nad Logatcem, ki so na binkoštni ponedeljek v Ljubljani odnesli zmago v tekmi slovenskih pritrkovalcev.



Binkoštna nesreča na Grintovcu

Na binkoštni ponedeljek se je okrog 7. ure zjutraj v Kamniških planinah pod Grintovcem smrtno ponesrečil krojaški pomočnik Albert Makuc.

Kamniške planine so v zadnjih letih zahtevale že več človeških žrtev. Pred šestimi leti sta se na binkoštni ponedeljek na podoben način smrtno ponesrečila dva mlada zaročenca, ko jima je zdrsnilo na poledenem snegu in sta treščila v prepad. Zadnja tri leta pa smo imeli vsako leto po en smrtni primer. L. 1930. se je na Sedlu ubil Rudolf Pečar iz Ljubljane, lani pa je pod Grintovcem na poti proti Češki koči padel čez 40 metrov visoko steno zlatarski pomočnik Mihajlo Veber iz Novega Sada.

Letošnja prva žrtev pa je bil nesrečni Albert, ki je še nekaj minut pred nesrečo pripovedoval tovarišem, kako sta se pred šestimi leti ponesrečila dva zaročenca.

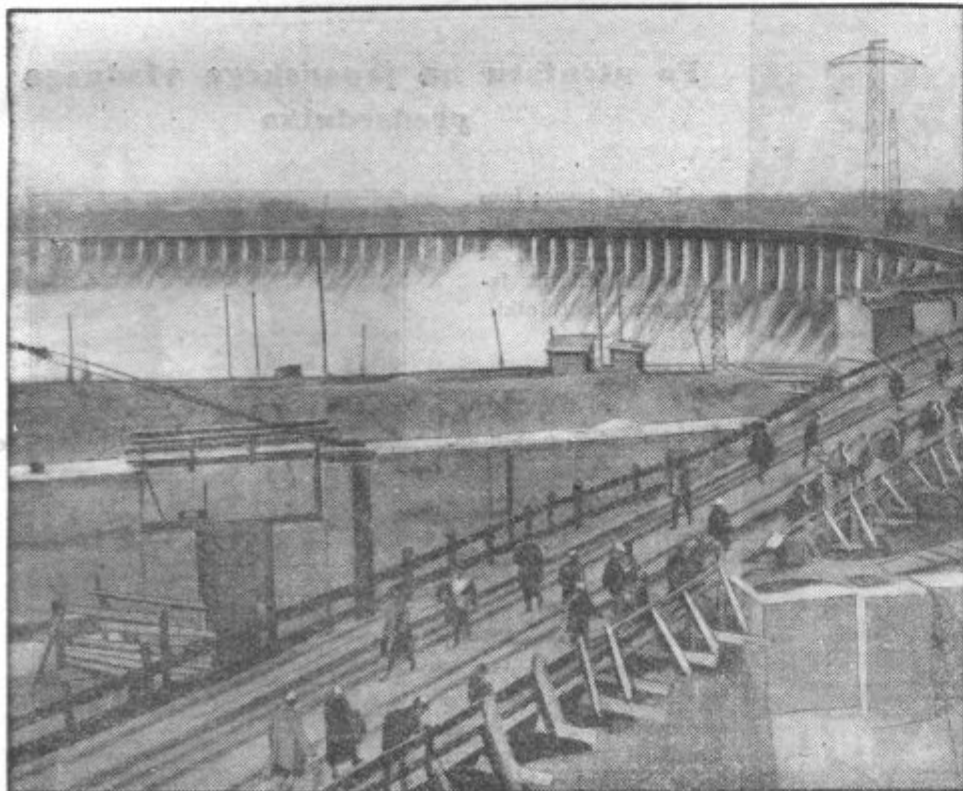
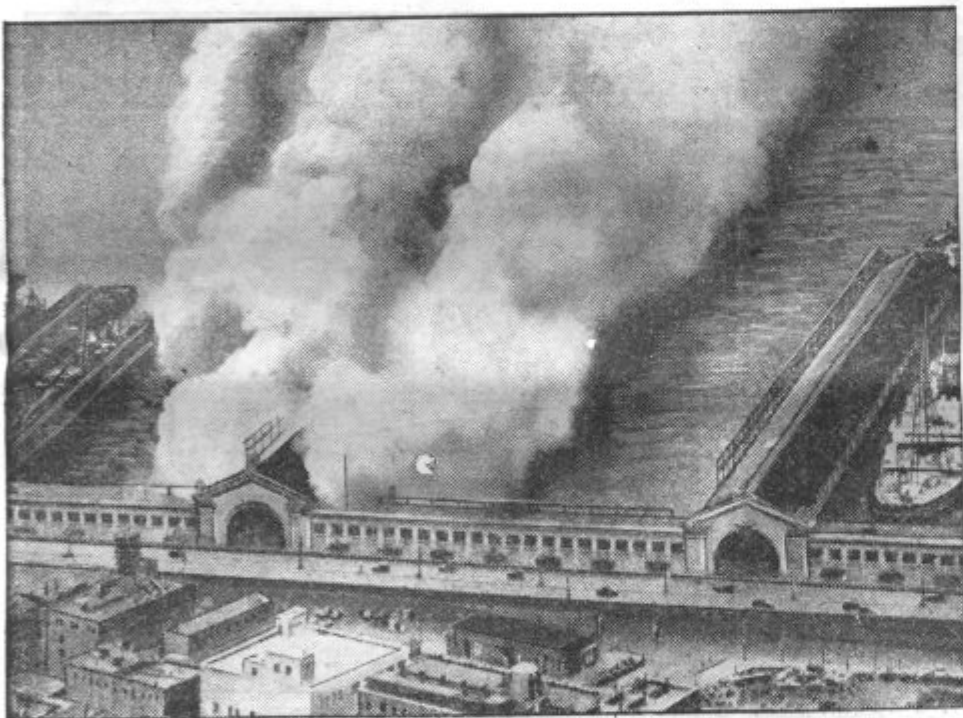
Pokojni Albert Makuc je bil po rodu primorski rojak, doma iz Šempasa pri Gorici. Staršev ni imel več, od več njegovih bratov in sester je ena poročena v Ljubljani na Kodeljevem, en brat je v Julijski Krajini, en brat in ena sestra v Južni Ameriki. Pokojnik je bil uslužben pri tvrdki Franc Kovič v Mostah pri Ljubljani. Makuc je bil miren in trezen mladenič, ki ni ljubil hrupne družbe. V gostilne ni zahajal nikoli. Najljubše razvedrilo mu je bilo, če je mogel v soboto popoldne odriniti od doma in pohiteti na planino. Najrajši je hodil v Kamniške planine, posebno pa se mu je priljubila pot s Kokrškega sedla na Grintovec. Prav pot, po kateri je najrajši hodil, mu je postala usodna. Zdrsnil je po ledenem snegu, padel v prepad in se ubil. Makuc je bil član Sokola I. v Ljubljani. Vsi, ki so ga poznali, hvalijo njegovo skromnost in tovariško prijaznost.



Eden vodi državo, drugi orje zemljo



Brat francoskega državnega predsednika Lebruna Gabrijel Lebrun je preprost kmetovalec v Mercy le Hantu, majhni lotarinski vasici, kjer se je rodil tudi novi predsednik Francije in kjer še danes živi njegova rodbina.



K sliki desno:

Avto pleza po zidu

Na nekem ovinku nabrežja pri Hastingsu v Angliji se je tovorni avtomobil tako nerodno zaletel v rob ceste, da je obvisel nad zidom. Ker ga niso mogli potegniti gori, so ga spustili dol. Ta nenavaden prizor, ki je imel ogromno gledalcev, je zajel fotograf na tej sliki.



K sliki desno:

Zmaga slepe strojepiske

Slepa berlinska strojepiska gđc, Haberland je zmagala pri radio-diktatu nad 3000 tekmovalkami, ki so v popolni posesti izvrstnih oči.



K sliki levo:

Požar v newyorškem pristanišču

Pristaniške naprave Cunardove družbe v New Yorku je uničil ogenj. Požar je gasilo nad 60 brizgaln in motornih čolnov, vendar brez uspeha.

K sliki desno:

Zmagovalec Matterhorna mrtev

Planinec Toni

Schmidt (sedeč na desni) s svojim bratom Francem, ki sta lani prva preplezala severno steno Matterhorna. Toni Schmidt se je zdaj pri plezanju čez Wiesbachhorn v Visokih Turah ubil.



K sliki levo:

Ogromno tehniško čudo naše dobe

Jez ruske veleelektrarne Dnjeprostraj, ki proizvaja 800.000 konjskih sil in oskrbuje 600 km naokoli vso industrijo z električnim tokom.

Železnica pojde čez led



Na severu Kanade gradijo železnico, ki bo vozila čez dva metra debelo ledeno skorjo v Hudsonovem zalivu. Proga bo dolga 270 km. Namen železnice je skrajšati zvezo med vzhodno in osrednjo Kanado. Naprave na levi niso španski jezdeci, ampak brzojavni drogi, ki imajo namen ščititi brzojavne naprave pomladi, ki so premikajo ledne plošče.

Mrliči se vračajo v domovino



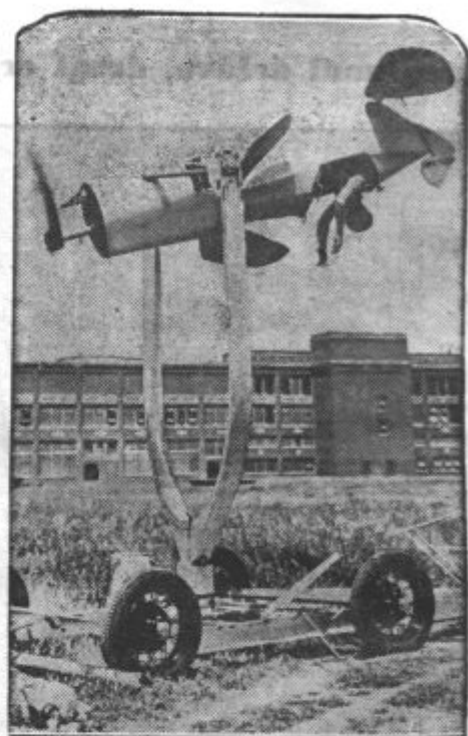
Kitajci so večji del svojih na šanghajski fronti padlih vojakov pokopali v skupnem grobu, ostale prevažajo zdaj z džunkami domov. Slika kaže prizor z Rumene reke, kjer nalagajo krste na ladje. Spredaj ženske, ki oplakujejo pokojnike.



Slika desno:

Učno sredstvo za bodoče letalce

Sola za letalce v Los Angelesu je uvedla čudno pripravo. V železni rogovili se vrti trup letala in učenci se na ta način privajajo raznim položajem in obratom v zraku.



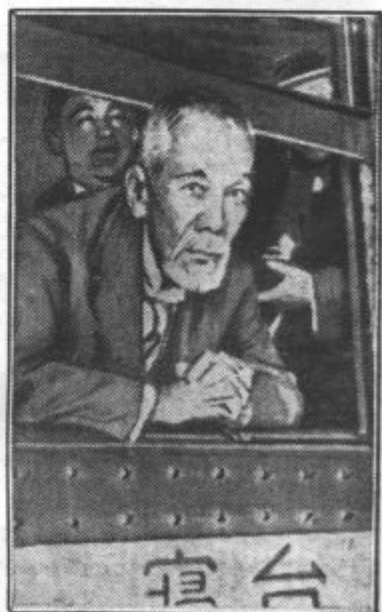
Vsak dan avtomobilska nesreča!



Tovorni avtomobil, ki se je prevrnil te dni z izletniško družbo pri Rheinsbergu in pokopal pod seboj deset oseb.

Po atentatu na japonskega vladnega predsednika

K sliki desno: Inukay, predsednik tokijske vlade, ki so ga umorili japonski zarotniki.



K sliki desno: Zadnji posnetek japonskega kabineta z umorjenim predsednikom Inukajem (prvi od leve proti desni). Japonski cesar Hirohito (desni kot spodaj) je poveril začasno vodstvo vlade pravosodnemu ministru Suzukiju, sam pa se trudil, da bi dosegel spravo med sprtimi strankami.